

OBSAH

Předmluva: 6

První kapitola: Od počátku lékařství do středověku 8

ZDRAVÍ V PRAVĚKU: *Boj o přežití* 10; LÉKAŘSTVÍ V EGYPTĚ: *Začínání jako psychotherapie* 12; STŘEDNÍ VÝCHOD – ÚRODNÝ PŮLMĚSÍC: *Medicína pod kontrolou zákona* 14; ORIENTÁLNÍ MEDICÍNA: *Alternativní tradice* 16; STARÉ ŘECKO: *Začátek hippokratovské tradice* 18; STARÝ ŘÍM: *Pokračování v řecké tradici* 20; GALÉN 22; STŘEDOVĚK: *Od klášterů k lékařským fakultám* 24; ZNOVUZROZENÍ STAROVĚKÉ MEDICÍNY: *Od Persie po Španělsko* 28; ČERNÁ SMRT 30

Druhá kapitola: Renesance a osvícenství 32

RENESEANCE: *Popis stavby lidského těla* 34; PARACELSUS 36; OSVÍCENSTVÍ: *Svržení nadvlády Galéna* 38; ZLATÝ VĚK ŠARLATÁNŮ: *Století naivity* 42

Třetí kapitola: Devatenácté století 44

ÚLEVA OD BOLESTI: *Od rajského plynu ke kokainu* 46; OPIUM 50; ZDRAVOTNICKÁ TECHNIKA: *Mikroskopy, sfigmomanometry a injekční stříkačky* 52; ZÁCHRANA MATEK: *Semmelweis a horečka omladnic* 54; PŘENOS NEMOCI: *Od miasmatu k mikrobům* 56; VZTEKLINA 60; JOSEPH LISTER: *První antiseptická operace* 62; SPOLEČENSTVA BUNĚK: *Práce Bernarda a Virchowa* 64; ZPĚT K ZÁKLADŮM: *Začátky genetiky* 66; ŽENY NA OPERAČNÍM STOLE: *Výšetřování a operace* 68; ÚSVIT PSYCHIATRIE: *Od kruté podívané k ochraně zákonem* 72; NEJVĚTŠÍ ŠTĚSTÍ: *Náprava hygienických podmínek* 74; ZLODĚJI MRTVOL 76; ŽENY SE VRACEJÍ: *Zdravotní sestry a lékařky* 78; ALTERNATIVNÍ CESTA: *Patentované medicíny a léčitelství* 82; HYDROTHERAPIE: *Léčba vodou* 84

Čtvrtá kapitola: Medicína před 2. světovou válkou 86

PRAXE A VZDĚLÁVÁNÍ: *Na přelomu století* 88; WILLIAM STEWART HALSTED: *Otec americké chirurgie* 90; LANDSTEINER A KREVŇÍ SKUPINY: *Systém ABO a Rh* 92; TROPICKÁ MEDICÍNA: *Malárie a spavá nemoc* 94; ŽLUTÁ ZIMNICE 96; REFLEXNÍ OBLOUKY A VZRUCHY: *Objevy v neurologii* 98; SYPHILIS 100; ENDOKRINNÍ SYSTÉM: *Objev hormonů* 102; OBJEV INZULINU 104; BOJ PROTI INFEKCI: *Hledání čarodějné střešy* 106; VIRY: *Hledání bezpečných vakcín* 108; ZÁPAS S TUBERKULÓZOU: *Velký bílý mor* 110; ALERGIE: *Histamin a anafylaktická reakce* 112; POKROKY V PORODNICTVÍ: *Snaha o bezpečný porod* 114; HALDANE A SYN 116; PSYCHIATRIE A PSYCHOLOGIE: *Od Sigmunda Freuda k B. F. Skinnerovi* 118; VÝŽIVA: *Objev vitaminů* 122; LÉKAŘSKÁ TECHNIKA: *Mikroskopy a elektrické monitorování* 124; RÖNTGEN A PAPRSKY X: *Nahlédnutí dovnitř těla* 126; ZÁŘENÍ 128; VEŘEJNÉ ZDRAVOTNICTVÍ: *Zlepšení životních podmínek pro všechny občany* 130

Pátá kapitola: Svět ve válce 132

NOVÉ NEMOCI A NOVÁ ZRANĚNÍ: *Válka přináší nové problémy* 134; PENICILIN: *Objev prvního antibiotika* 136; McINDOE A JEHO „POKUSNÍ KRÁLÍCI“:

Pokroky v plastické chirurgii 138; ZDRAVOTNÍ PÉČE PRO VŠECHNY: *Státní zdravotnictví ve Velké Británii* 140; ODVRÁCENÁ TVÁŘ VÁLKY 142

Šestá kapitola: Medicína po 2. světové válce – pokroky v porodnictví 144

KONTROLA PORODNOSTI: *Od krokodýlího trusu k plánovanému rodičovství* 146; PILULKA: *Vývoj perorální antikoncepce* 148; JAK PŘÍCHÁZEJÍ DĚTI NA SVĚT: *Vzestup intervencionismu* 150; PŘIROZENÝ POROD 152; OCHRANA DĚTÍ PŘED INFEKČÍ: *Imunizace a prevence* 154; NADĚJE PRO „MODRÉ DĚTI“: *Chirurgická léčba vrozených srdečních vad* 156

Sedmá kapitola: Medicína po 2. světové válce – rozvoj ve vědě a technice 158

ZÁKLAD STAVBY ŽIVOTA: *Objev dvojité spirály DNA* 160; ROZKVĚT FARMAKOLOGIE: *Množství nových léků* 164; DO HLUBIN TĚLA: *Od ultrazvuku po nukleární magnetickou rezonanci* 168; LÉKAŘSKÁ TECHNIKA: *Od párkových střívek k počítačům* 172; NÁHRADA KYČELNÍHO KLOUBU: *Hledání hladkého řešení* 176; ŠTĚPY A TRANSPLANTÁTY: *Od magie k mechanice* 178; PÉČE O NEMOCNÉ SRDCE: *Od aspirinu k umělému srdci* 182

Osmá kapitola: Medicína po 2. světové válce – úspěchy a zklamání 184

DUŠEVNÍ NEMOCI: *Nové léky, nové teorie* 186; PARKINSONOVA CHOROBA 188; ZÁHADA BOLESTI: *Přes dráhu bolesti ke klinikám proti bolesti* 190; VÝZKUM SEXUALITY: *Od Havelocka Ellise po Masterse a Johnsonovou* 192; BOJ PROTI RAKOVINĚ: *Kombinací k vyléčení* 194; ŽENY A RAKOVINA 198; OBJEVUJÍ SE NOVÉ VIRY: *Staré nemoci v novém prostředí* 200; POLIOMYELITIDA: *Salkova a Sabinova vakcína* 202; METLA AIDS: *Biologie masového vraha* 204

Devátá kapitola: Staré a moderní přístupy 208

MEZINÁRODNÍ ÚSILÍ: *Očkování, venkovské nemocnice a válečná služba* 210; NEŠTOVICE 212; PREVENTIVNÍ MEDICÍNA: *Profilaxe změnou životního stylu* 214; NÁVRAT K HOLISTICKÉMU PŘÍSTUPU: *Od cynismu k ocenění* 218; ZÁHADA AKUPUNKTURY: *Ospravedlnění prastaré tradice* 222

Desátá kapitola: Co přinese budoucnost 224

Dr. Nicola McClure: NEMOCI BUDOUCNOSTI 226; Profesor Michael Connor: PREVENCE 228; Dr. Bill Lees: DIAGNOSTIKA 230; Profesor Dr. Hero van Urk: OPRAVY LIDSKÉHO TĚLA 234; Profesor James Mowbray: TĚLU NA POMOC 236; Profesor Karol Sikora: SNAHA O VYLÉČENÍ 238; Dr. Patrick Pietroni: KOMPLEMENTÁRNÍ MEDICÍNA 240; Dr. Cosmo Hallström: DUŠE A TĚLO 242; Dr. Robert Twycross: TVÁŘÍ V TVÁŘ SMRTI 244

Rejstřík 246

Poznámka k českému vydání 255

Poděkování 256